

### **Волонтерська діяльність та її правовий статус.**

*Волонтерство – унікальне явище, яке не знає кордонів і не залежить від рівня матеріального достатку. Як правило, періоди значного розвитку волонтерського руху припадають на часи загострення різних кризових ситуацій у суспільстві. Саме тоді небайдужі об'єднуються і допомагають тим, хто цього потребує. Волонтерські організації оперативно реагують на потреби громадян, надаючи матеріальну, психологічну чи інформаційну допомогу.*

**Волонтерство**, або **волонтерська діяльність** (від фр. *volontaire* (добровольць) → лат. *voluntarius* → лат. *voluntas* (вільне волевиявлення) → лат. *volō* (бажання, намір)) — добровільна суспільно корисна діяльність. Може здійснюватись і окремими людьми, і організаціями. Волонтерство є однією з форм благодійності і однією з підвалин громадянського суспільства. За деякими оцінками, кожного року у світі у волонтерській діяльності беруть участь понад 100 млн осіб, і в багатьох країнах вона забезпечує 4-8 % ВВП. З 1985 року щорічно 5 грудня відзначається Міжнародний день волонтера.

Зважаючи на ризики шахрайства у цій сфері, волонтерську діяльність не оминуло правове регулювання. Так, 19 листопада 2011 року прийнято Закон України «Про волонтерську діяльність». Відповідно до ст.1 цього закону, волонтерська діяльність – добровільна соціально спрямована, неприбуткова діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги (безоплатних робіт та послуг). Перелік напрямів волонтерської діяльності передбачений частиною 3 статті 1 цього закону. Проте цей перелік не є вичерпним, і тому дозволяються інші види, які не заборонені законом.

Отож, при виконанні будь-якої роботи на волонтерських засадах, громадяни мають знати права і обов'язки, які супроводжують цю діяльність, будь-то збір коштів чи участь у заходах, що організовує волонтерська організація, наприклад, волонтери, які співпрацюють з київськими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги, беруть участь у заходах з інформування громадян про право на безоплатну правову допомогу та порядок його реалізації.

### **Хто може стати волонтером?**

Волонтерами можуть стати громадяни України, іноземці та особи без громадянства, котрі перебувають на законних підставах, якщо вони дієздатні. Крім цього, волонтерами можуть бути особи від 14 до 18 років за згодою батьків (усиновлювачів), прийомних батьків, батьків – вихователів або піклувальника, але вони не можуть здійснювати відповідну діяльність у медичних закладах, а також надання волонтерської допомоги Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам, органам державної влади під час дії особливого періоду, правових режимів надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та сприянням уповноваженому органу з питань пробації у здійсненні нагляду за засудженими та проведенні з ними соціально-виховної роботи.

### **Які права та обов'язки мають волонтери?**

Відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність», волонтер має право на:

- належні умови здійснення волонтерської діяльності, зокрема, отримання достовірної, точної та повної інформації про порядок та умови провадження волонтерської діяльності, забезпечення спеціальними засобами захисту, спорядженням та обладнанням;

- зарахування часу здійснення волонтерської діяльності до навчально-виробничої практики в разі її проходження за напрямом, що відповідає отримуваній спеціальності, за згодою навчального закладу;
- інші права, передбачені договором про провадження волонтерської діяльності та законодавством.

Волонтер зобов'язаний:

- сумлінно та своєчасно виконувати обов'язки, пов'язані з провадженням волонтерської діяльності;
- у випадках, визначених законодавством, проходити медичний огляд та надавати довідку про стан здоров'я;
- у разі необхідності проходити подальшу підготовку (перепідготовку);
- не допускати дій і вчинків, які можуть негативно вплинути на репутацію волонтера, організації чи установи, на базі якої провадиться волонтерська діяльність;
- дотримуватися правового режиму інформації з обмеженим доступом;

### **Хто може залучати до волонтерської діяльності?**

Залучати волонтерів можуть організації та установи, які є неприбутковими. Слід зазначити, що між волонтерами та організаціями можуть укладатися договори про провадження волонтерської діяльності. Цей договір обов'язково укладається у разі надання волонтерської допомоги для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру та надання волонтерської допомоги Збройним Силам України, іншим військовим формуванням, правоохоронним органам, органам державної влади під час дії особливого періоду, правових режимів надзвичайного чи воєнного стану, проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, а також договір про надання волонтерської допомоги за бажанням волонтера або його законного представника.

Договір повинен передбачати:

- опис волонтерської діяльності (завдання);
- період провадження волонтерської діяльності
- права та обов'язки сторін;
- відповідальність за заподіяння збитків;
- умови розірвання (договір про провадження волонтерської діяльності).

**Національна соціальна сервісна служба України** (01601, м.Київ, вул.Еспланадна, 8/10) відповідно до норм Закону України „Про волонтерську діяльність”, є центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері волонтерської діяльності.